

ודרשה זו מסייע ליה לרבי חנינא.

**דאמר רבי חנינא:** לא יאמר אדם דבר לחבירו, אלא אם בן קוריהו.

עוד למדו מפסוק זה שנאמר בו "וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר", אמר רבי [מוסיא] בר ברי דרבי מוסיא משמיה דרבי מוסיא] רבה:

מנין לאומר דבר לחבירו סתם, שהוא באיסור "בל יאמר לאחרים" מה שאמר לו, עד שיאמר לו המספר בפירוש: לך אמור!

ממה שנאמר "וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (15).

ועתה חזרת הגמרא להא דאקשי ריש לקיש לרבי יוחנן, לדבריו שלמד ממלואים, תהא פרישה מעכבת אף ביום הכפורים.

ומוכחינן: מכלל דבריהם דתרווייהו [רבי יוחנן וריש לקיש] מוכח דסבירא להו דכל הכתוב בפרשת מלואים — כל הכתוב בהן, מעכב בהן.

דהא איתמר: דיני מלואים — נחלקו בהם רבי יוחנן ורבי חנינא.

דחד מינייהו אמר: כל דבר הכתוב שנוהג בהן — מעכב בהן.

וחד אמר רק דבר המעכב כמותו אף לדורות, מעכב בהן, אבל דבר שכמותו אין מעכב בשאר קרבנות לדורות, אין מעכב אף בהן.

כלומר, אף במלואים לא נתחדש עיכוב יותר מקרבנות של דורות, ולהלן מפרשינן באיזה דברים נחלקו.

והשתא מפרשינן: תסתיים, תווכח, דרבי יוחנן הוא דאמר: כל הכתוב בהן מעכב בהן, ורבי חנינא הוא זה שחולק.

שהרי ממה שהקשה וקאמר ליה רבי שמעון בן לקיש לרבי יוחנן: אי יליף דין פרישה ממלואים, יש לנו ללמוד גם דמעכב, כי מה מלואים כל הכתוב בהן מעכב בהן אף גבי יום הכפורים נימא דפרישה תהא מעכבת. והרי רבי יוחנן הודה לו, שהרי שתק ולא קא מהדר ליה ולא מידי.

ומשמע שאינו חולק עמו בהנחתו זו דבמלואים מעכבת הפרישה. והרי לדורות היא אינה מעכבת, כמו שהוכיח ריש לקיש מהא דתנן מתקינין לו כהן אחר, ולא נזכר שצריך להפרישו.

ומסקינן: אכן תסתיים, שכך מוכח!

והוינן בה בהן פלוגתא: מאי בינייהו, במה נחלקו בהלכה למעשה?

אמר רב יוסף: סמיכה על ראש הקרבן ה-א שנאמרה בפרשת מלואים הוא דאיכא בינייהו, בין רבי יוחנן ורבי חנינא.

למאן דאמר כל הכתוב בהן — במלואים, אינו למצוה בעלמא אלא מעכב בהן — סמיכה זו דקרבנות המלואים מעכבא.

למאן דאמר אף מה שכתוב בפרשת המלואים, אם הוא דבר שכמותו בשאר

15. ובחפץ חיים צידד שלענין דינא אין איסור אלא אם כן יכול להגרם איזה נזק לאותו שסיפר

קרבנות אין מעכב לדורות, אין מעכב בהן — סמיכה נמי לא מעכבא.

והוינן בה: וכי לדורות מנא לן דסמיכה לא מעכבא בקרבנות?

ומפרשינן: מדתניא: נאמר בפרשת קרבנות "וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו".

וכי כך הוא שהסמיכה היא המכפרת?

והלא ידענו מפסוק אחר שאין הכפרה תלויה אלא בזריקת הדם, שנאמר: "כי הדם הוא בנפש יכפר".

ואלא מה תלמוד לומר "וסמך" — ונרצה לו לכפר.

לומר לך, שאם עשאה לסמיכה כ"שירי מצוה", שלא סמך ידו משום שלא נחשבה בעיניו הסמיכה כעיקר מצוה — מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר, שהרי לא קיים המצוה מן המובחר.

אך מכל מקום עולה לו הקרבן, וכיפר.

רב נחמן בר יצחק אמר: תנופה שנאמרה בקרבנות המלואים איכא בינייהו.

למאן דאמר במלואים כל הכתוב בהן — מעכב בהן, אף תנופה מעכבא, ולמאן דאמר דבר שמצינו שאין מעכב לדורות, אין מעכב בהן, תנופה נמי לא מעכבא.

והוינן בה: ולדורות מנא לן דתנופה לא מעכבא במקום שנצטוו עליה?

ומפרשינן: מהא דתניא: נאמר בקרבן מצורע "ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו".

וכי תנופה היא המכפרת, והלא אין כפרה אלא כדב, שהרי כבר נאמר "כי הדם הוא בנפש יכפר"?

ומה תלמוד לומר "לתנופה — לכפר"?

ללמדך, שאם לא הניף, כי עשאה למצות תנופה שהיא חשובה בעיניו רק כ"שירי מצוה" — מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר. ובאמת — כיפר.

רב פפא אמר: פרישת שבעה ימים לפתח אהל מועד שנצטוו בה אהרן ובניו בימי המלואים איכא בינייהו.

למאן דאמר כל הכתוב בהן, — במלואים, מעכב בהן, פרישה זו מעכבא.

אבל למאן דאמר דבר שמצינו בו שאינו מעכב לדורות, אינו מעכב אף בהן, גם פרישה לא מעכבא.

והוינן בה: ולדורות, במקום שיש דין פרישה, וכגון ביום הכפורים, מנא לן דבאמת לא מעכבא.

ומשנינן: מוכח כן מהא דקא תני במשנתנו "ומתקינין" לו כהן אחר תחתיו. ואף על פי

לו. אבל ספור דברים בעלמא אין זה אלא עצה טובה. עוד כתב שאפשר דהיינו דוקא באופן שסיפר לו ביחידי דמשמע מאופן הסיפור שהוא מקפיד שלא לגלותו. וכדוגמת הקב"ה שלא היו

ישראל שומעין.

אכן הריטב"א כאן פירש שהשמיענו הכתוב דין זה במקום שהיה קריאה שכל ישראל שומעין, ללמדנו שמכל מקום הוא בכל יאמר.

אחד, אפילו הכי היה נעשה כהן גדול —  
הא לא מעכבא.

והוינן בה: ולדורות, בכל כהן המתמנה  
להיות כהן גדול — מנא לן דלא מעכבא?

ומפרשינן: דתניא, נאמר בפרשת אחרי  
[ויקרא טז]: "וכפר הכהן אשר ימשח אותו  
ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו".

מה תלמוד לומר? כלומר, וכי מה בא פסוק  
זה ללמדנו בהלכות ריבוי ומשיחה שעל ידם  
מתמנה הכהן הגדול.

לפי שנאמר בפרשת תצוה [שמות כט]  
"שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו,  
אשר יבא אל אוהל מועד לשרת בקודש",  
הרי שצריך ללבוש הבגדים שבעה ימים כדי  
להתמנות לכהן גדול ולהיות כשר לבא אל  
אוהל מועד ביום הכפורים.

איך לי שכשר לעבודת כהן גדול אלא אם כן  
נתרבה בבגדים שבעה ימים. וכן שנמשח  
שבעה ימים בשמן המשחה.

אבל אם נתרבה שבעה ולא נמשח בשמן  
המשחה אלא יום אחד, או שלא נתרבה  
אלא יום אחד ואף שנמשח שבעה — מניין  
שאף הוא נעשה כהן גדול וכשר לעבודת יום  
הכפורים?

תלמוד לומר "אשר ימשח אותו ואשר ימלא  
את ידו", ללמדנו דאף כהאי גוונא שלא היה  
ריבוי שבעה ומשיחה שבעה — מכל מקום  
הוכשר להיות כהן גדול על ידי ריבוי  
ומשיחה של יום אחד.

שאם באמת יארע פסול בכהן הגדול יכנס  
כהן זה לשמש תחתיו ביום הכפורים. ומכל  
מקום לא קתני שאף "מפרישין" את אותו  
כהן המותקן, באותן שבעה ימים שקודם יום  
הכפורים.

הרי שבדיעבד כשר הוא לעבוד אף בלא  
שהפרישוהו, משום שפרישה לא מעכבא.

רבינא אמר: יש שני דברים נוספים  
שגביהם נחלקו רבי יוחנן ורבי חנינא:

ריבוי בגדים זה של אהרן שבעה ימים, וכן  
משיחה באותן שבעה ימים, הוא דאיכא  
ביניהו דרבי יוחנן ורבי חנינא.

האחד הוא, מינויו של אהרן הכהן לכהן  
גדול ע"י ריבוי בגדים, שלובש עוד ארבעה  
בגדים נוסף על כהן הדיוט, שהיה אהרן  
לובשם כל אותן שבעת ימי המלוואים.

והשני, שהיה נמשח בשמן המשחה שבעה  
ימים.

וכן הוא לדורות כשמתמנה כהן גדול, הוא  
טעון ריבוי בגדים ומשיחה בשמן המשחה  
באותן שבעה ימים ראשונים שעובד בהן.<sup>(16)</sup>

למאן דאמר דבמילואים כל הכתוב בהן —  
מעכב בהן, לא היה אהרן נעשה כהן גדול  
בלא שהיה לובש את הבגדים ונמשח בשמן  
המשחה, כל אותן שבעה ימים, דכיון דכתיב  
בפרשה — מעכבא.

אבל למאן דאמר דכל דבר שאין מעכב  
לדורות אין מעכב אף בהן, נמצא שגם אם  
לא היה אהרן לובש בגדיו ונמשח, אלא יום

16. כן פירש"י, אבל בדברי הרמב"ם נראה שבשבעה ימים שהוא מתרבה או נמשח בהן

אמר רבי יצחק בר ביסנא: אמר קרא "ועשית לאהרן ובניו ככה", ודרשין: "ככה" — עיכובא הוא.

ומקשינן: הרי פסוק זה נכתב בפרשת תצוה, שבה נצטוו על מעשי המלוואים.

ואם כן, תינה שהוא לעיכובא, בכל מילתא ה-ב דכתיבא בהאי ענינא, בציווי של שבעת ימי המלוואים.

אבל מה דלא כתיבא בהאי ענינא, וכגון נתינת האורים והתומים אל החושן, שלא נזכרה בפרשה זו, אלא בפרשת צו, שנאמר בה כיצד היו העשיות של ימי המלוואים — מנא לן שאף הן מעכבין, והרי התם לא נאמר "ככה" לדרוש ממנו עיכוב. (17)

ומביאה הגמרא שלשה תירוצים:

א. אמר רב נחמן בר יצחק: כתיב בצוואה, בפרשת תצוה, "ואת אהרן ואת בניו תקריב אל "פתח" אהל מועד", וכן נאמר שם "ואכל אהרן ובניו וגו' "פתח" אהל מועד".

ואף בעשיה, שבפרשת צו, נזכר "ואת כל העדה הקהילו "פתח" אהל מועד", וכן "בשלו את הבשר "פתח" אהל מועד.

ויליף בגזירה שוה "פתח" דעשיה מ"פתח" שצוואה, שאף כל הכתוב בעשיה מעכב.

ומקשינן: משמע מדברי הברייתא שעל כל פנים לכתחילה אף לדורות צריך למשוך כהן גדול שבעה ימים. וזו מנין לנו? שהרי הפסוק הנאמר בפרשת אחרי, שנאמר בו הן ריבוי והן משיחה, נתפרש שבא ללמדנו שדיינו בריבוי ומשיחה יום אחד. ואילו בפסוק שבפרשת תצוה לא אישכחן, לא מצינו בו, אלא ריבוי בגדים שבעה ימים לכתחילה.

ואם כן, משיחה שבעה לדורות לכתחילה — מנא לן?

ומשנינן: איבעית אימא: מהא דאיצטריך קרא דפרשת אחרי למשיחה שבעה ימים, למעוטה שאינה מעכבת, יש לנו ללמוד דמכל מקום נוהגת היא לכתחילה.

ואיבעית אימא: אמר קרא התם בהאי ענינא בפרשת תצוה: "ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשיחה בהם ולמלא בהם את ידם", ודרשין "למשיחה" מלשון משיחה, ואיתקש משיחה לריבוי בגדים. מה ריבוי בגדים שבעה לכתחילה — אף משיחה לכתחילה שבעה!

והשתא הדריןן לפלוגתא דרבי יוחנן ורבי חנינא.

ומפרשין: מאי טעמא דמאן דאמר שבמלוואים כל הכתוב בהן — מעכב בהן?

17. כך פירש רש"י. ולכאורה הוא לשיטתו, דלדורות אורים ותומים אינם מעכבים בחושן, שכן דעתו של רש"י שבבית שני לא היו אורים ותומים. אבל הרמב"ם הסובר שבלא אורים ותומים הוי מחוסר בגדים, צ"ע איך יתכן שלא

אינו עובד לכתחילה, ורק שאם עבד עבודתו כשירה, משום הא גופא דמסקינן להלן דשבעה לא מעכבא. והראב"ד השיגו ופירש כרש"י, וכתב דהא דבעינן לכתחילה ריבוי שבעה היינו רק לענין עבודה שצריך לה כהן גדול, דהיינו עבודת יום הכפורים.